

ZADATAK ZA PISANJE ŠKOLSKOGA ESEJA

Prvi polazni tekst

Franz Kafka, *Preobrazba*

Slušajući te majčine riječi, Gregor spozna kako je nedostatak svakog neposrednog kontakta s ljudima, a spojen s jednoličnošću života usred obitelji, morao u toku ova dva mjeseca pomutiti njegov razum, jer drugačije nije mogao sebi objasniti da je ozbiljno mogao željeti da mu isprazne sobu. Bi li zaista volio da mu se topla soba, udobno namještena baštinjenim pokućstvom prometne u spilju, u kojoj bi, doduše, onda po miloj volji mogao puziti u svim pravcima, ali bi istovremeno brzo i potpuno zaboravio svoju ljudsku prošlost? Tà već sada nije bio daleko od toga zaborava, i samo je živnuo čuvši majčin glas što ga već tako dugo nije slušao. Neka se ništa ne iznese iz sobe; sve je trebalo ostati; nije mogao da se odrekne korisnog utjecaja namještaja na svoje stanje; a bude li ga namještaj smetao da besmisleno gmiže unaokolo, to onda neće biti nikakva šteta, već velika prednost.

Drugi polazni tekst

Ranko Marinković, *Kiklop*

Neman golema, ispunila vidno polje jednoga oka (na drugo je zažmirio).

Ali ne trepće Melkior.

Gigantski kukac – svezder, pantofag (već ga je Edgar Allan Poe opisao) probija se teško kroz guštara. Smetaju mu noge, rogovi, oklop ga poklopio... ali oči radoznalo izbacio naprijed, izvan glave – probija se proždrljivo svom cilju – oku Melkiorovu.

Ne trepće Melkior.

– Čuj me, duše... – prozbori u posljednji čas svoju besjedu (rogovima će mi oko probiti) no kukac nezadrživi već mu je prekrpio sav vid, ugasio svjetlost, zaklonio svijet...

– Navalio je kamen – reče Melkior i spusti glavu nemoćno na zemljina njedra: majko moja...

Začuje tutanj u dubini pod sobom. Ispod njega zadrhtala je zemlja.

Hropće zemlja razrovana, ranjena, već je udaraju *njegova* kopita.

– Polifem-kiklop dolazi!

A kad je očima povratio vid... na horizontu gorjelo je nebo. Praskave zvijezde rigale su vatru sa visine.

Čuo je riku uplašениh zvijeri u daljini.

– *Zoopolis!* – reče s nekom nadom i čudan osmijeh ozari mu lice bezumnim sjajem.

– Utvrđeni grad!

Smjernice

- Predstavite poetiku djela *Preobrazba* i poetiku djela *Kiklop*.
- Portretirajte Gregora Samsu i Melkiora Tresića.
- Usporedite polazne tekstove na sadržajnoj i stilskoj razini.
- Protumačite ulogu polaznih tekstova na temelju djela u cjelini.
- Usporedite polazne tekstove s književnim djelima slične problematike.
- Obrazložite svoje tvrdnje.